

โครงการส่งเสริมการเพิ่มผลิตผลในโรงเรียนโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันตามแนวพระราชดำริ
สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

โรงเรียนบ้านไอร์โซ

หมู่ที่ 5 ตำบลช้างเผือก อำเภोजะแนะ จังหวัดนราธิวาส

1. ข้อมูลทั่วไป

โรงเรียนบ้านไอร์โซ ตั้งอยู่ที่บ้านไอร์โซ หมู่ที่ 5 ตำบลช้างเผือก อำเภोजะแนะ จังหวัดนราธิวาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 3 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เริ่มเปิดทำการเรียนการสอนครั้งแรก ในปี พ.ศ. 2537 เดิมใช้พื้นที่ของโรงเรียนสอนศาสนาเป็นสถานที่เรียนชั่วคราว และย้ายสถานที่เรียนมายังอาคารเรียนใหม่ในปี พ.ศ. 2538 และได้เข้าร่วมโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันตามพระราชดำริ เมื่อปี พ.ศ. 2537 มีพื้นที่ทั้งหมด จำนวน 8 ไร่ 2 งาน 48 ตารางวา โดยจัดทำเป็นแปลงเกษตรในโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน เนื้อที่ 1 ไร่



2. ข้อมูลบุคลากรและนักเรียน

ปัจจุบัน มีบุคลากรทั้งหมด จำนวน 34 ราย แบ่งเป็น ผู้บริหารและข้าราชการครู จำนวน 15 ราย พนักงานราชการ และลูกจ้างอื่น ๆ จำนวน 19 ราย

บุคลากร	จำนวน (ราย)
บุคลากรทั้งหมด	34
1. ผู้บริหาร	1
2. ข้าราชการครู	14
3. พนักงานราชการ และลูกจ้างอื่น ๆ	19

ปีการศึกษา 2563 มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ระดับชั้นเตรียมประถมศึกษา (อนุบาล) ถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รวมทั้งหมด จำนวน 313 ราย แบ่งเป็น นักเรียนระดับชั้นอนุบาล จำนวน 59 ราย และระดับชั้นประถมศึกษา จำนวน 254 ราย

ระดับชั้น	จำนวนนักเรียน (ราย)		
	ชาย	หญิง	รวม
อนุบาล 2 (อายุ 4 - 5 ปี)	16	18	34
อนุบาล 3 (อายุ 5 - 6 ปี)	12	13	25
รวมอนุบาล	28	31	59
ประถมศึกษาปีที่ 1	25	16	41
ประถมศึกษาปีที่ 2	29	18	47
ประถมศึกษาปีที่ 3	22	14	36
ประถมศึกษาปีที่ 4	22	19	41
ประถมศึกษาปีที่ 5	29	23	52
ประถมศึกษาปีที่ 6	20	17	37
รวมประถมศึกษา	147	107	254
รวมทั้งสิ้น	175	138	313

3. ข้อมูลการเสด็จติดตามโครงการตามพระราชดำริ

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนิน ทรงติดตามผลการดำเนินงานโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันตามพระราชดำริ และทรงเยี่ยมเยียนโรงเรียน บ้านไอร์โซ รวมทั้งหมด จำนวน 3 ครั้ง โดยมีรายละเอียดดังนี้



เสด็จ ๔ เมื่อวันที่ 19 กันยายน 2560



เสด็จ ๔ เมื่อวันที่ 19 กันยายน 2560



ลำดับ	วัน/เดือน/ปี
ครั้งที่ 1	วันที่ 27 กันยายน 2537
ครั้งที่ 2	วันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2550
ครั้งที่ 3	วันที่ 19 กันยายน 2560

4. แปลงเกษตรโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน

โรงเรียนบ้านไอร์โซ มีพื้นที่ทั้งหมด 8 ไร่ 2 งาน 48 ตารางวา จัดทำเป็นแปลงเกษตร โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันในพื้นที่ 1 ไร่ โดยในปี 2563 มีการดำเนินกิจกรรมภายในแปลงเกษตรดังนี้

1. ด้านพืช

- 1.1 ปลูกผักโดยใช้วัสดุบล็อกกันเป็นแนว ขนาด 1.0 x 4.0 เมตร จำนวน 18 แปลง
ดำเนินการปลูก ผักบุ้ง, ถั่วฝักยาว, ถั่วพู ฯลฯ
- 1.2 ปลูกมะนาวในปล้องบ่อซีเมนต์ จำนวน 20 ปล้อง
- 1.3 เพาะเห็ดนางฟ้าในโรงเรือน ขนาด 2.0 x 3.0 เมตร จำนวน 1 โรงเรือน
ดำเนินการเพาะเห็ด ปีกะ 2 รุ่น โดยสามารถจุก้อนเชื้อเห็ด จำนวน 450 ก้อน
- 1.4 ปลูกพืชสมุนไพร จำนวน 25 ตารางเมตร
ดำเนินการปลูก โหระพา, ตะไคร้ ฯลฯ

2. ด้านประมง

- เลี้ยงปลาในบ่อซีเมนต์ ขนาด 6.0 x 12.0 เมตร จำนวน 1 บ่อ
ดำเนินการ เลี้ยงปลาดุกจำนวน 3,000 ตัว

3. ด้านปศุสัตว์

- 3.1 เลี้ยงไก่ไข่พระราชทานในโรงเรือนชั่วคราว ขนาด 3.0 x 6.0 เมตร จำนวน 1 โรงเรือน
ดำเนินการ เลี้ยงไก่ไข่พระราชทาน จำนวน 50 ตัว
- 3.2 เลี้ยงไก่เนื้อในโรงเรือนชั่วคราว ขนาด 3.0 x 6.0 เมตร จำนวน 1 โรงเรือน
ดำเนินการ เลี้ยงไก่เนื้อ จำนวน 54 ตัว



5. แผนผังแปลงเกษตรโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน



6. การสนับสนุนโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันโดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้สำรวจข้อมูลกิจกรรมการดำเนินงานสนองพระราชดำริโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน โรงเรียนบ้านไอร์โซ ตั้งแต่ปี 2556 - 2563 ทั้งการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ทางการเกษตร สนับสนุนปัจจัยการผลิตต่าง ๆ อาทิ ด้านดิน ด้านพืช ด้านประมง ด้านปศุสัตว์ ฯลฯ การจัดอบรม/การถ่ายทอดองค์ความรู้ การสาธิตและการติดตามให้คำแนะนำการทำเกษตรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้นักเรียนมีความรู้และเข้าใจในการทำการเกษตร สามารถนำผลผลิตมาประกอบอาหารกลางวันในโรงเรียน ตลอดจนการนำองค์ความรู้ไปปฏิบัติที่บ้านของตนเองได้ โดยมีรายละเอียดการส่งเสริมและการสนับสนุนในกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

ที่	รายการ	ปี 56-62	ปี 63	หมายเหตุ
1	สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ทางการเกษตร			
	1.1 ดินผสม	✓	✓	สนับสนุนเมื่อปี 57,59,61
	1.2 จอบด้ามเหล็ก	✓	✓	สนับสนุนเมื่อปี 61
	1.3 คราดด้ามเหล็ก	✓	✓	สนับสนุนเมื่อปี 61
	1.4 สายยางรดน้ำต้นไม้	✓	✓	สนับสนุนเมื่อปี 61
	1.5 อวนตาข่ายทำค้ำฟิชผัก	✓	-	สนับสนุนเมื่อปี 62
	1.6 ถังน้ำหมักชีวภาพ 200ล.	✓	✓	สนับสนุนเมื่อปี 59,61
	1.7 ซ้อนปลูก	✓	✓	สนับสนุนเมื่อปี 61
	1.8 ซ่อมพรวน	✓	✓	สนับสนุนเมื่อปี 61
2	สนับสนุนวัสดุการปรับปรุงบำรุงดิน			
	2.1 ปูนขาว	✓	✓	สนับสนุนทุกปี
	2.2 วัสดุสำหรับสาธิตการทำปุ๋ยหมัก (กากทะเลลายปาล์ม, ปุ๋ยคอก, ปุ๋ยเคมี 46-0-0 สารเร่งซุเปอร์ พด.1)	✓	✓	สนับสนุนทุกปี
	2.3 วัสดุสำหรับสาธิตการทำน้ำหมักชีวภาพ (ผลไม้, กากน้ำตาล, สารเร่งซุเปอร์ พด.2)	✓	✓	สนับสนุนทุกปี
	2.4 หญ้าแฝก	✓	✓	สนับสนุนเมื่อปี 61
3	สนับสนุนปัจจัยการผลิต (ด้านพืช)			
	3.1 เมล็ดพันธุ์พืช ได้แก่ ข้าวโพดหวาน, ผักบุ้ง, คენห่า, ผักกาดขาวตุ้ง, ถั่วพู, พริกขี้หนู, ฯลฯ	✓	✓	สนับสนุนทุกปี
	3.2 ต้นกล้าผัก ได้แก่ มะเขือเปราะ, ชะอม, ฟักแพง กระเจียบเขียว, กะเพรา, โหระพา, ผักหวาน, ฯลฯ	✓	✓	สนับสนุนทุกปี
	3.3 ต้นพันธุ์ไม้ผล/ไม้ยืนต้น ได้แก่ มะพร้าวน้ำหอม, มะม่วง, หม่อนกินผล, มะละกอ, มะนาว ฯลฯ	✓	✓	สนับสนุนทุกปี
	3.4 ต้นพันธุ์สมุนไพร	✓	✓	สนับสนุนเมื่อปี 62
	3.5 ก้อนเชื้อเห็ด (เห็ดนางฟ้า)	✓	✓	สนับสนุนทุกปี

ที่	รายการ	ปี 56-62	ปี 63	หมายเหตุ
4	สนับสนุนปัจจัยการผลิต (ด้านปศุสัตว์)			
4.1	ไก่พันธุ์พื้นเมืองลูกผสม	✓	-	สนับสนุนเมื่อปี 57,58,59
4.2	ไก่ไข่พระราชทาน (เทศเมีย)	-	✓	
4.3	อาหารไก่ลูกผสม	✓	-	สนับสนุนเมื่อปี 59,61,62
4.4	อาหารไก่ไข่พระราชทาน	-	✓	
4.5	ยาละลายน้ำ (ไบโอ B12)	✓	-	สนับสนุนเมื่อปี 59,62
5	สนับสนุนปัจจัยการผลิต (ด้านประมง)			
5.1	พันธุ์ปลาตู้บึกอูย	✓	✓	สนับสนุนเมื่อปี 57,58, 59,61,62
5.2	อาหารปลาสำเร็จรูป	✓	✓	สนับสนุนเมื่อปี 57,58,59,62
6	การถ่ายทอดองค์ความรู้/สาริต/ติดตามให้คำแนะนำ			
6.1	สาริตการทำ/การใช้ปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ	✓	✓	เจ้าหน้าที่มีการลงพื้นที่โรงเรียน
6.2	อบรม “การปลูกพืชผักปลอดภัยจากสารพิษ”	✓	✓	ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้/
6.3	ให้ความรู้การขยายพันธุ์พืช	✓	✓	การสาริตด้านต่าง ๆ และติดตาม
6.4	ให้ความรู้การเลี้ยงไก่พื้นเมือง/ไก่ไข่พระราชทาน	✓	✓	ให้คำแนะนำครูและนักเรียนอย่าง
6.5	ให้ความรู้การเลี้ยงปลาในบ่อดิน/บ่อซีเมนต์	✓	✓	ต่อเนื่อง
6.6	ให้ความรู้การปลูกพืชสมุนไพร/การดูแลจัดการ	✓	✓	
6.7	ให้คำแนะนำการเตรียมแปลง/การผสมดิน/การใช้ ปุณขาวเพื่อฆ่าเชื้อราในดิน	✓	✓	
6.8	ให้คำแนะนำการปลูกพืชผัก/การปลูกมะนาว	✓	✓	
6.9	ให้คำแนะนำการปลูกผักเพื่ออนุรักษ์ดินและน้ำ	✓	✓	
6.10	ให้คำแนะนำการเพาะเห็ดในโรงเรือนและการดูแล จัดการ	✓	✓	



7. ผลผลิตทางการเกษตร ปีงบประมาณ 2563

ในช่วงปีงบประมาณ 2563 โรงเรียนได้ดำเนินกิจกรรมตามโครงการส่งเสริมการเพิ่มผลิตผลในโรงเรียน โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันตามแนวพระราชดำริอย่างต่อเนื่อง และโรงเรียนได้รับผลผลิตทางการเกษตร ภายในแปลงเกษตร เน้นการผลิตทางการเกษตรที่มีความหลากหลายทั้งด้านพืช ด้านการเพาะเห็ด ด้านประมง และด้านปศุสัตว์ โดยเน้นผลิตที่นักเรียนสามารถปลูกและดูแลรักษาได้ง่าย รวมถึงไม้ผลตามฤดูกาล ทั้งนี้ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลผลผลิตทางการเกษตรที่โรงเรียนได้รับ นำไปประกอบอาหารกลางวันที่มีคุณค่าทางโภชนาการ และสามารถบริโภคอาหารที่ปลอดภัยจากสารพิษ โดยมีรายละเอียดการเก็บเกี่ยวผลผลิตการเกษตรในปีงบประมาณ 2563 ดังนี้

ที่	รายการผลผลิตทางการเกษตร	หน่วยนับ	จำนวน	หมายเหตุ
1	ด้านพืช			
	1.1 พืชผัก	กิโลกรัม	375	ผลผลิตเห็ดจัดรวมอยู่ในประเภทผัก
	1.2 ผลไม้	กิโลกรัม	215	
2	ด้านปศุสัตว์			
	2.1 ไก่เนื้อ	กิโลกรัม	75	- เริ่มเลี้ยงวันที่ 8 กรกฎาคม 2563 - เริ่มเก็บผลผลิต เดือนกันยายน 2563
	2.2 ไก่ไข่พระราชทาน	ฟอง	20	
3	ด้านประมง			
	- ปลาตุ๊กบึกอูย	กิโลกรัม	121	

